

แนวทางการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริง

ขั้นตอนที่ ๑ ทำบันทึกข้อความรายงานความเสียหายต่อผู้บังคับบัญชา

เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ โดยทำบันทึกข้อความรายงานความเสียหายต่อผู้บังคับบัญชา พร้อมทั้งบอกเล่าเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุขณะเกิดเหตุ และภายหลังการเกิดเหตุ ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างเอกสารที่ต้องแนบตามความเสียหายที่เกิดขึ้น ได้แก่

๑. กรณีทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน ตัวอย่างเช่น ยักยอก ปลอมเอกสารสิทธิและเอกสารราชการอันเป็นหลักฐานทางการเงิน

เอกสารที่ต้องแนบท้ายรายงาน

- บัญชีคุมรายการทรัพย์สินราชการที่ถูกทุจริตหรือที่ขาดหายไป
- คำสั่งคณะกรรมการให้เปิดบัญชี
- หลักฐานหรือเอกสารที่ผู้ทุจริตได้กระทำ หรือหลักฐานที่ผู้ทุจริตจะต้องกระทำ แล้วแต่กรณี เป็นเรื่องๆไป เช่น เกี่ยวกับเช็ค ขอสำเนาเช็ค สำเนาใบเสร็จรับเงิน เอกสารการสั่งจ่าย ผู้มีอำนาจสั่งจ่าย หลักฐานการได้รับชำระหนี้ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๒. กรณีคนร้ายกระทำโจรกรรม หรือเข้าไปลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ

เอกสารที่ต้องแนบท้ายรายงาน คือ

- ภาพถ่ายอาคารที่เก็บรักษาทรัพย์สิน
- ภาพถ่ายตู้/ภาชนะที่เก็บรักษาทรัพย์สิน
- ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ
- รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่หายไป
- การแจ้งความในกรณีทรัพย์สิน/เอกสารราชการที่สูญหาย

๓. กรณียานพาหนะเกิดอุบัติเหตุเสียหาย

เอกสารที่ต้องแนบท้ายรายงาน คือ

- หนังสืออนุมัติให้เดินทางไปราชการ
- ใบขออนุญาตใช้รถยนต์ราชการ
- แผนที่ที่เกิดเหตุ
- ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ
- ภาพถ่ายจุดที่เสียหายของรถยนต์หรือจักรยานยนต์ และรูปถ่ายรถทั้งคันที่สามารถมองเห็นทะเบียนรถได้ชัดเจน
- บันทึกการแจ้งความร้องทุกข์ (กรณีเกิดอุบัติเหตุ)
- สำเนาใบเสร็จรับเงินหรือใบเสนอราคาค่าซ่อม กรณีมีการนำไปซ่อมแซม (ถ้ามี)

- รายงานอุบัติเหตุรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน..... ของพนักงานขับรถยนต์ตามแบบ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. กรณีอาคารสถานที่ราชการถูกเพลิงไหม้

เอกสารที่ต้องแนบท้ายรายงาน คือ

- ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ
- บัญชีจำนวนรายการทรัพย์สิน/เอกสารราชการที่เสียหายและชำรุดจากเพลิงไหม้
- บันทึกการแจ้งความในกรณีทรัพย์สิน/เอกสารราชการที่ได้รับความเสียหาย

๕. กรณีภัยธรรมชาติ เช่น वादภัย อุทกภัย ฯลฯ

เอกสารที่ต้องแนบท้ายรายงาน คือ

- ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ
- มาตรการในการเตรียมความพร้อม เพื่อป้องกัน หรือปฏิบัติการ เมื่อเกิดवादภัย อุทกภัย

เพื่อควบคุม บรรเทา หรือระงับภัยนั้นหรือไม่ (ถ้ามี)

- บัญชีจำนวนรายการทรัพย์สิน/เอกสารราชการที่ได้รับความเสียหาย
- บันทึกการแจ้งความในกรณีทรัพย์สิน/เอกสารราชการที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากवादภัย

อุทกภัย

การแจ้งเหตุต่อผู้บังคับบัญชาเมื่อเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ควรโทรศัพท์แจ้งผู้บังคับบัญชา ควรถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ ทรัพย์สินราชการที่เสียหาย และหลักฐานที่เห็นว่ามีผลสำคัญ เช่น

- ร่องรอยเบรคของล้อ สภาพเส้นทางที่ใช้เดินทางในขณะที่เกิดเหตุ ความเสียหายของรถยนต์
- กรณีมีคู่อริ วัตถุที่เข้ามาปะทะหรือก่อให้เกิดเหตุ เช่น ต้นไม้ที่หักโค่น รถยนต์ เป็นต้น รวมทั้งจดจำพยานในที่เกิดเหตุไว้(หากเป็นไปได้ควรขอหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อไว้เพื่อประโยชน์ในการเรียกมาให้ถ้อยคำเป็นพยานในภายหลัง)

- แจ้งความที่สถานีตำรวจโดยไม่ชักช้า(เจ้าหน้าที่ควรขอถ่ายบันทึก/ใบแจ้งความเก็บไว้ด้วย)

ภายหลังเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรทำหนังสือรายงานผู้บังคับบัญชาถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่ชักช้า จากนั้นผู้บังคับบัญชาจึงรายงานตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมการข้าว (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ข้อ ๗)

ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับรายงานความเสียหายดังกล่าวแล้ว ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เพื่อสอบสวนให้ได้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงให้แต่งตั้งจากราชการ แต่ถ้ามีเหตุผลความจำเป็น เช่น ไม่มีข้าราชการเพียงพอ ก็อาจแต่งตั้งลูกจ้างประจำร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ได้ และควรแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน และให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จในการดำเนินการ
คณะกรรมการฯ ไว้

ขั้นตอนที่ ๓ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่หน่วยงานแต่งตั้งขึ้น มีหน้าที่สอบสวน โดยรวบรวมพยาน
เอกสาร พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานวัตถุ ตลอดจนตรวจสอบเอกสารวัตถุ หรือสถานที่ เพื่อให้ทราบ
ว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

เนื่องจากไม่มีระเบียบ กฎหมาย กำหนดแนวทางในการดำเนินการของคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงไว้ ดังนั้น เพื่อให้ผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเกิดความสมบูรณ์เพียงพอที่
ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปสามารถใช้พิจารณาได้ จึงควรนำหลักเกณฑ์ต่างๆ ไป มาเป็นแนวปฏิบัติ เป็นต้นว่า

- มีการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาหรือมีมติในประเด็นต่าง ๆ
- ในการประชุมคณะกรรมการฯ กรรมการที่มาร่วมประชุมมีจำนวนไม่ควรน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ของกรรมการทั้งหมด

- ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มา
ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน
- มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการที่ไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมอาจทำความเห็นแย้ง
มติที่ประชุมรวมไว้ในความเห็นของคณะกรรมการฯ ได้

แนวการสอบข้อเท็จจริง เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความละเอียด รอบคอบและครบถ้วน
ทุกประเด็น ให้จัดประเภทสำนวนการสอบสวนเป็น ๕ ประเภท เช่นเดียวกับแนวการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ตามหนังสือกระทรวงคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว ๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐) ดังนี้

- ๓.๑ พุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน
- ๓.๒ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ
- ๓.๓ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย
- ๓.๔ อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้
- ๓.๕ อุบัติเหตุ

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ทำบันทึกรายงานผลการ
สอบข้อเท็จจริงเสนอกรรมการฯ พร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงทั้งหมด

ถ้ากรรมการฯ สั่งให้ทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
รีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด บันทึกรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง ต้องมีข้อเท็จจริง และ
พยานหลักฐาน สนับสนุนข้อเท็จจริงมีข้อกฎหมายที่แจ้งชัด พร้อมทั้งต้องมีความเห็นของคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงประกอบด้วยว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการของกรรมการฯ หลังจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงรายงานผลการ
สอบข้อเท็จจริง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามข้อ ๘ กำหนดว่า เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง โดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้”

เมื่อกรมการข้าวได้รับรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงพร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงให้ดำเนินการดังนี้

๑. หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้กรมการข้าว ลงความเห็นไว้ท้ายสำนวน ว่าไม่ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว ให้ส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงพร้อมต้นฉบับสำนวนการสอบข้อเท็จจริงไปยังอธิบดีกรมการข้าว โดยให้รายงานผ่านผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๒. หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้กรมการข้าวลงความเห็นไว้ท้ายสำนวนว่าเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้วรายงานการสอบข้อเท็จจริงพร้อมต้นฉบับไปยังอธิบดีกรมการข้าว เพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงทางละเมิดต่อไป

(ตัวอย่างการบันทึกข้อความรายงานผู้บังคับบัญชา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์) โทร. โทรสาร

ที่ กษ / วันที่

เรื่อง รายงานความเสียหาย กรณี

เรียน ผู้อำนวยการ(สำนัก/กอง/ศูนย์)

เนื่องด้วยเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ข้าพเจ้า

ตำแหน่ง พร้อมด้วยนาย/นาง/นางสาว ตำแหน่ง

(เล่าเหตุการณ์ในวันเกิดเหตุ)

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงนาม

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง รายงานอุบัติเหตุรถยนต์ราชนครหลวงหมายเลขเบียน

เรียน

เหตุเกิดเมื่อวันที่ เวลา

สถานที่เกิดเหตุ

(ตั้งแผนที่สังเขปที่แนบมานี้)

ความเร็วขณะเกิดเหตุ

ก่อนเกิดเหตุเดินทางจาก

ความเสียหาย

พาหนะหรือทรัพย์สินฝั่งตรงข้าม

รถ หมายเลขทะเบียนรถ

ขับขี่โดย อายุ ปี

ใบอนุญาตขับขี่เลขที่

ที่อยู่ของผู้ขับขี่

ชื่อเจ้าของรถ

เหตุเกิด

ความเสียหาย

ผู้บาดเจ็บ

ชื่อ อายุ ปี ที่อยู่

ชื่อ อายุ ปี ที่อยู่

ผู้สอบสวนและพยาน

พนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งเหตุ สถานีตำรวจ

พยานชื่อ อายุ ปี

ที่อยู่

พยานชื่อ อายุ ปี

ที่อยู่

ผลของคดี

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง

(ตัวอย่างการบันทึกเสนอการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์) โทร. โทรสาร

ที่ กษ / วันที่

เรื่อง การสอบข้อเท็จจริง กรณี

เรียน ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์)

ด้วยได้รับแจ้งจาก (ชื่อ-นามสกุลบุคคล/ตำแหน่ง) (อธิบายพฤติการณ์ในวันเกิดเหตุ และความเสียหายที่เกิดจากการละเมิด เช่น คนร้ายกระทำโจรกรรม ยานพาหนะเกิดอุบัติเหตุเสียหาย อาคารสถานที่ราชการถูกเพลิงไหม้ ภัยธรรมชาติ เช่น วัตภัย อุทกภัย ฟ้าผ่า ฯลฯ) ได้รับความเสียหาย

เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้นกรณีดังกล่าว จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. (ระบุชื่อและตำแหน่ง) ประธานกรรมการ
๒. (ระบุชื่อและตำแหน่ง) กรรมการ
๓. (ระบุชื่อและตำแหน่ง) กรรมการและเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่นำเรียนมาพร้อมนี้

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำสั่ง(หน่วยงาน)
ที่...../๒๕๕๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ด้วย หน่วยงาน(สำนัก/กอง/ศูนย์) ได้รับแจ้งจาก..... (ชื่อบุคคล/ตำแหน่ง).....

..... (รายละเอียดความเสียหายที่เกิดขึ้น)

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๑. ระบุชื่อ-นามสกุล และตำแหน่ง ประธานกรรมการ
๒. ระบุชื่อ-นามสกุล และตำแหน่ง กรรมการ
๓. ระบุชื่อ-นามสกุล และตำแหน่ง กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วแล้วรายงานผลให้ทราบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่างบันทึกการสอบข้อเท็จจริง)

บันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ตามคำสั่งหน่วยงาน(สำนัก/กอง/ศูนย์) ที่ /๒๕๕๗

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง การสอบข้อเท็จจริง กรณี.....

สถานที่.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า อายุ ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....

อาชีพ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย.....

ถนน..... แขวง..... เขต.....

จังหวัด..... โทร.....

สถานที่ทำงาน..... ตั้งอยู่เลขที่..... แขวง.....

เขต..... จังหวัด..... โทร.....

บัตรประจำตัว..... เลขประจำตัวประชาชน.....

ออกให้โดย..... เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

หมดอายุวันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำด้วยความสมัครใจและสัตย์จริงดังนี้

..... (เขียนประวัติผู้ให้ถ้อยคำโดยย่อจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งใด และปฏิบัติหน้าที่อย่างไร จากนั้นเขียนบันทึกถ้อยคำของผู้ที่นั้นว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวนอย่างไร และรู้เห็นเหตุการณ์ว่า เคยมีเรื่องโกรธเคืองกันหรือไม่ อย่างไร).....

ตัวอย่างเช่น

..... ๑. นาย A (ชื่อนามสกุล) ปัจจุบันเป็นข้าราชการ ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ ปฏิบัติงานอยู่สังกัดกลุ่มนิติกร สำนักบริหารกลาง กรมการข้าว รับราชการมา ๒ ปี

..... ในระหว่างวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ข้าพเจ้าได้เดินทางไปปฏิบัติราชการ เพื่อ..... ณ จังหวัด..... โดยใช้รถยนต์ราชการ หมายเลขทะเบียน กก ๐๐๐๐ กรุงเทพมหานคร เป็นพาหนะ มีนายB เป็นพนักงานขับรถยนต์.....

หน้า ๒ / ๓

๒. (เล่าเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ)

๓. ความเห็นของผู้ให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

หน้า ๓ / ๓

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง มิได้กระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้
สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้การอย่างใดๆ และข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นบันทึก
คำให้การ ที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้พิมพ์/ผู้บันทึก
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า (ชื่อ-นามสกุลผู้ให้ถ้อยคำ) ได้ให้การและลงลายมือชื่อต่อหน้า
ข้าพเจ้า

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ตัวอย่างรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....ชื่อหน่วยงาน.....โทร.....โทรสาร.....

ที่ กษ...../.....วันที่.....

เรื่อง.....รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณี.....

เรียน.....(ผู้มีสั่งแต่งตั้ง).....

ตามที่.....(ชื่อหน่วยงานที่แต่งตั้ง) ได้มีคำสั่ง ที่...../.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... (ข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามคำสั่งโดยย่อ).....

๑. ข้อเท็จจริง

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปดังนี้

๑. นาย/นาง/นางสาว.....ตำแหน่ง.....
(ผู้ก่อเหตุ) ให้ถ้อยคำว่า.....

๒. นาย/นาง/นางสาว.....ตำแหน่ง.....
(ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง) ให้ถ้อยคำว่า.....

๓. นาย/นาง/นางสาว.....ตำแหน่ง.....
(พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์) ให้ถ้อยคำว่า.....

๔. นาย/นาง/นางสาว.....ตำแหน่ง.....
(พยานแวดล้อมอื่นที่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อการพิจารณา) ให้ถ้อยคำว่า.....

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

๓.๑ เอกสาร ได้แก่.....

๓.๒ หลักฐานอื่นๆ ได้แก่.....

๔. การพิจารณาและให้ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

(เหตุผลประกอบการพิจารณา).....

.....

.....

.....

(ความเห็น-มีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

คำอธิบาย

เรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องให้ตรงกับข้อเท็จจริง และระบุทรัพย์สินราชการที่เสียหาย เช่น

- กรณี อุบัติเหตุ “รถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุชนป้ายข้างทางได้รับความเสียหาย ”
- กรณี ทุจริต “เจ้าหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้บุคคลภายนอก”
- กรณี ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ “ส่วนราชการจัดซื้อกล้องวงจรปิดไม่ถูกต้องตามระเบียบ”
- กรณี ถูกโจรกรรม หรือสูญหาย “เอกสารราชการสำคัญถูกโจรกรรม” หรือ “รถยนต์ราชการสูญหาย”
- กรณี ภัยธรรมชาติ หรือเพลิงไหม้ “เพลิงไหม้สำนักงาน.....”

๑. ข้อเท็จจริง

การสรุปข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นสาระสำคัญ ตัวอย่างเช่น

“นาย ย. ตำแหน่งนิติกร และนาย พ. ตำแหน่งพนักงานขับรถ ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปปฏิบัติราชการติดตามหนี้และดำเนินคดีที่ต่างจังหวัด ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ เดินทางโดยรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน กฉ ๑๑๑๑ โดยมีนาย พ. เป็นพนักงานขับรถ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ระหว่างเดินทางจากจังหวัดหนึ่งมุ่งหน้าไปอีกจังหวัดหนึ่ง ระหว่างทางมีฝนตกพรา้ว รถเสียหลักพุ่งชนป้ายข้างทาง เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน ๒๓,๐๕๕ บาท”

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปดังนี้

สรุปถ้อยคำของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาให้บุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีถ้อยคำของผู้ต้องรับผิดชอบครบทุกคน เชิญแล้วไม่มาหรือติดต่อไม่ได้หรือมีข้อขัดข้อง แต่ต้องระบุไว้

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

ระบุพยานหลักฐานสำคัญ เช่น เอกสารหรือวัตถุ ที่เป็นหลักฐานสำคัญต่อการพิจารณา เช่น หนังสืออนุมัติ/อนุญาต ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ

๔. การพิจารณาและให้ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ระบุรายละเอียดโดยชัดเจนว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง มีเหตุผลประกอบการพิจารณาอย่างไร มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

(สำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖

๕ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทหารเรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๖/๓๐๙๔๔ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นใน
ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่า

๑. การที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเห็นว่า กรณีเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน
ของทางราชการ เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่และไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของ
เจ้าหน้าที่ จึงมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. คำว่า "เหตุอันควรเชื่อ" ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมายความว่าอย่างไรนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วมี
ความเห็นตามประเด็นข้อหารือ ดังนี้

๑. กรณีทรัพย์สินของทางราชการเกิดความเสียหาย หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่
สอบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่าความเสียหายเกิดจากสาเหตุใด ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานได้
พิจารณาข้อเท็จจริงในเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่
ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามที่กำหนดไว้
ในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่วนกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานได้พิจารณาการสอบสวนข้อเท็จจริงในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าไม่มี
เหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ก็ไม่ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลการพิจารณาให้ปลัดกระทรวง
ปลัดทบวง หรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าว

เพื่อให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีพิจารณาว่าสมควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไปหรือไม่

กรณีตามข้อหานี้ เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง โดยละเอียดก่อนที่จะพิจารณาสั่งการตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. คำว่า “เหตุอันควรเชื่อ” ที่กำหนดในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น ไม่มีความหมาย แตกต่างจากความหมายโดยทั่วไป ฉะนั้น เหตุอันควรเชื่อจึงต้องพิจารณาจากมาตรฐานวิญญูชนผู้เป็นหัวหน้า หน่วยงานของรัฐ โดยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณา เรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงาน คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำหรับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้ง ผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

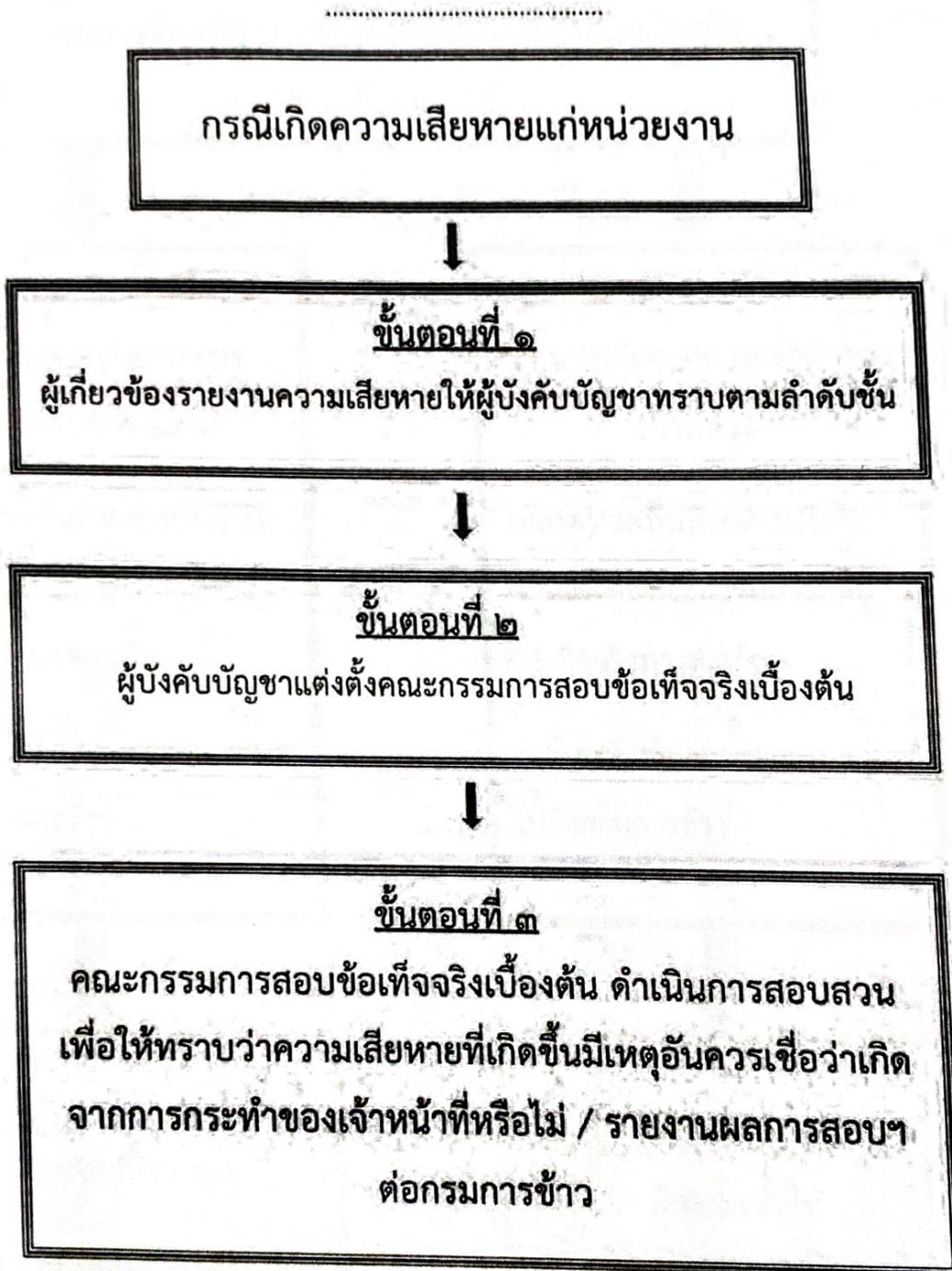
ขอแสดงความนับถือ

อักษราทร จุฑารัตน์

(นายอักษราทร จุฑารัตน์)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริง

ขั้นตอนที่ ๔
กรรมการข่าวพิจารณารายงานผลการสอบข้อเท็จจริง
แบ่งเป็น ๒ กรณี

กรณีไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า
ความเสียหายเกิดจากการ
กระทำของเจ้าหน้าที่

ให้ลงความเห็นท้ายสำนวนว่าไม่
ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงทางละเมิด

ส่งต้นฉบับสำนวนการสอบสวนฯ
ไปยังกรรมการข่าว

กรรมการข่าวพิจารณา
มีความเห็นให้ยุติเรื่อง

กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าความ
เสียหายเกิดจากการกระทำของ
เจ้าหน้าที่

ให้ลงความเห็นท้ายสำนวนว่า
ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงทางละเมิด

ส่งต้นฉบับสำนวนการสอบสวนฯ
ไปยังกรรมการข่าว

กรรมการข่าวพิจารณา
มีความเห็นให้
ดำเนินการตามข้อ ๘
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

เอกสารอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑
๔. กระทรวงคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว ๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐
๕. กระทรวงคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ที่ กค 0406.7/ว. 56

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 5 กทม. 10400

12 กันยายน 2550

- เรื่อง แนวทางการลอบซื้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน
- เรียน ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539
- อ้างถึง 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539
2. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0526.6/ว 34086 ลงวันที่ 22 กันยายน 2540
3. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0406.3/ว 336 ลงวันที่ 19 กันยายน 2549
- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางการสอบสวนตามประเภทสำนวน (ส.1 - ส.5)
2. แบบบันทึกการสอบสวน (สส.1)
3. แบบรายงานผลการสอบสวน (สส.2)

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ข้อ 14 วรรคสอง กำหนดว่า "กระทรวงการคลังอาจกำหนดแนวทางการลอบซื้อเท็จจริง การทำบันทึกและการรายงานผล เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไปได้" ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดหัวข้อการสอบสวนและแบบบันทึกการสอบสวนให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง 2 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังที่พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหัวข้อการสอบสวนและบันทึกการสอบสวนตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ได้ใช้มาเป็นระยะเวลาอันพอสมควรแล้ว ประกอบกับจากการตรวจสอบสำนวนการลอบซื้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงการคลัง ในระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่า หน่วยงานของรัฐบางแห่งได้ดำเนินการสอบสวนและสรุปรายงานผลการสอบสวน โดยมีข้อมูลรายละเอียดและเอกสารพยานหลักฐานยังไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะประกอบการตรวจสอบ

/ชื่อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงและพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะต้องรับผิดชอบตามละเมิด รวมทั้งบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุละเมิด ทำให้กระทรวงการคลังต้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตรวจหาพยานเอกสารหลักฐานและสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และในบางกรณีศาลปกครองมีคำสั่งให้ยกเลิกเพิกถอนคำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนเนื่องจากมิได้ให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและได้ยื่นแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ และมีแนวทางเดียวกัน จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0526.6/ว 34086 ลงวันที่ 22 กันยายน 2540 และกำหนดแนวทางปฏิบัติใหม่ ดังนี้

1. แนวทางการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยแยกตามประเภทการกระทำ ความเสียหาย เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วย ความละเอียด รอบคอบและครบถ้วนทุกประเด็น ให้จัดประเภทสำนวนการสอบสวนเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- 1.1ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.1)
- 1.2 ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ส.2)
- 1.3 คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.3)
- 1.4 อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.4)
- 1.5 อุบัติเหตุ (ส.5)

2. แบบบันทึกการสอบสวน (สส.1) กำหนดให้มีการแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกสอบสวนทราบก่อนดำเนินการสอบสวน รวมทั้งกำหนดสาระสำคัญของข้อเท็จจริง เนื่องจากอาจต้องใช้เอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีชั้นศาล

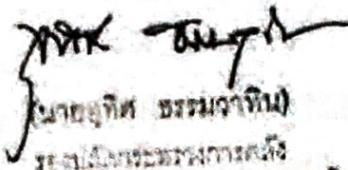
3. แบบรายงานผลการสอบสวน (สส.2) กำหนดสาระสำคัญของข้อเท็จจริงใช้เป็นแนวทางการรายงานผลการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐผู้แต่งตั้งใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อไป

สำหรับการส่งสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ขอให้ดำเนินการตามนัยหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0406.3/ว 336 ลงวันที่ 19 กันยายน 2549 (หนังสือที่อ้างถึง 3) โดยให้ Scan เอกสารประกอบการพิจารณาและทำการบันทึกเป็น PDF ไฟล์ (.pdf) และบันทึกเอกสารที่จัดทำขึ้นใหม่ด้วยโปรแกรม Microsoft Word (.doc) รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวลงแผ่น CD-ROM แล้วจัดส่งพร้อมรายงานผลการสอบสวนที่ส่งให้

กระทรวงการคลังตรวจชอบโดยไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารให้กระทรวงการคลังอีก ทั้งนี้ หากหน่วยงานใด
ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว จะจัดส่งสำนวนการตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
เป็นเอกสารไปพลางก่อนก็ได้

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายสุจิต ธรรมวาทีน
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดทางแพ่ง

กลุ่มวิเคราะห์และประเมินผลคดีปกครอง

โทร. 0 2298 6827

<http://www.cgd.go.th>

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน

1. ประเภทสำนวนการสอบสวน จัดเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน	(ส.1)
2) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ	(ส.2)
3) คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย	(ส.3)
4) อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้	(ส.4)
5) อุบัติเหตุ	(ส.5)

โดยมีแนวทางการสอบสวนตามหัวข้อการสอบสวนแต่ละประเภทที่กำหนดในแบบ ส.1-5

2. แบบบันทึกการสอบสวน (สส.1)

ให้ใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สส.1) สำหรับบันทึกการให้ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง โดยก่อนดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิให้บุคคลผู้จะให้ถ้อยคำทราบดังนี้

1) ผู้ให้ถ้อยคำมีสิทธิแจ้งข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม

2) คำถามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะถามต่อไปนี้ ผู้ให้ถ้อยคำจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ ถ้าคำถามใดไม่ตอบ ขอให้เหตุผลสั้น ๆ เพื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะได้บันทึกไว้ รวมทั้งการให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

3) คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ผู้ให้ถ้อยคำให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

สำหรับคำถามอื่น ๆ ให้ใช้แนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.1-5) หรือคำถามอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควร และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

2. แบบรายงานผลการสอบสวน (สส.2)

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนตามแนวทางที่กำหนดในแบบรายงานผลการสอบสวน (สส.2) โดยควรมีข้อมูลรายละเอียดการสอบสวนสอดคล้องกับแนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.1-5) หรือข้อเท็จจริงหรือข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควร และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ได้ตามความเหมาะสม

1. ทูจจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- 1) วันเวลาที่เกิดการทุจริต
- 2) ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของผู้กระทำทุจริตในการปฏิบัติราชการโดยปกติ
- 3) การกระทำ และพฤติการณ์ในการกระทำทุจริต
- 4) ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ร่วมงานหรือที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บังคับบัญชา

ตามสายงาน

5) รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งผู้บังคับบัญชา ว่าตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และหรือทางปฏิบัติที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร เปรียบเทียบกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง พร้อมแผนภูมิประกอบเปรียบเทียบระหว่างแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง

6) กฎหมายระเบียบข้อบังคับและคำสั่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่นั้นๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย มีอย่างไร

7) หลักและวิธีปฏิบัติโดยปกติของงานหรือกิจการนั้นเป็นอย่างไร

8) หลักฐานและเอกสารที่ผู้ทุจริตได้กระทำ หรือหลักฐานที่ผู้ทุจริตจะต้องกระทำแต่ได้ละเว้นไม่กระทำ

9) รายการและจำนวนเงินที่ทุจริต หรือขาดหายไป

10) เอกสารแจ้งความร้องทุกข์ สำเนาสำนวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงาน อัยการ และความเห็น (ถ้ามี) ตลอดจนผลการฟ้องคดี

11) กรณีมีการระบุว่า ลายมือชื่อปลอม ได้มีการส่งหลักฐานให้ผู้ชันานาญของกองพิสูจน์หลักฐานตรวจสอบหรือไม่ (ถ้ามี) ขอรายงานผลการพิสูจน์ดังกล่าว

12) การเรียกร้องหรือฟ้องคดีกับธนาคารผู้จ่ายเงิน (ถ้ามี)

13) ในกรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับเช็ค ขอสำเนาเช็ค สำเนาใบเสร็จรับเงิน เอกสารประกอบการสั่งจ่าย ผู้มีอำนาจสั่งจ่าย หลักฐานการได้รับชำระหนี้และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

14) พฤติการณ์และกรณีแวดล้อมอื่นๆ เช่น ผู้ทุจริตเป็นคนชอบเล่นการพนัน ใช้เงินเกินฐานะภาวะแห่งจิตใจ ฯลฯ

15) สำเนารายงานความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเหตุที่ทำให้ทราบว่ามี การกระทำทุจริต (ถ้ามี)

2. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- 1) กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- 2) สำเนารายงานความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเหตุที่ทำให้ทราบว่ามีกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ถ้ามี)
- 3) ความเห็นและหรือผลการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และผลการดำเนินคดีอาญา (ถ้ามี)
- 4) กรณีกำหนดราคากลางสูงกว่าราคาค่าก่อสร้าง
 - ก. รายละเอียดแสดงวิธีคำนวณหาค่าแฟคเตอร์เอฟ (ถ้ามี)
 - ข. แหล่งที่มาของราคาวัสดุที่ใช้กำหนดเป็นราคากลาง
 - ค. ราคาวัสดุแยกเป็นประเภท ชนิด พร้อมราคา
- 5) กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ
 - ก. ขั้นตอนดำเนินการก่อนมีการประกาศสอบราคา ประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ หรือก่อนมีการตกลงราคา แล้วแต่กรณี
 - ข. ประกาศสอบราคา ประกวดราคา ฯลฯ
 - ค. รายชื่อคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามระเบียบทุกคน
 - ง. รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งผู้บังคับบัญชา ระบุชื่อและตำแหน่งว่าตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และหรือทางปฏิบัติที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร เปรียบเทียบกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริงพร้อมแผนภูมิประกอบเปรียบเทียบระหว่างทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง
 - จ. รายงานผลการปฏิบัติงานและความเห็นของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกคณะ
 - ฉ. หากมีการยกเลิกการสอบราคา ประกวดราคาฯ ขอ เหตุผลพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
 - ช. ความเห็นของผู้ตั้งชื่อ / ตั้งจ้าง
- 6) จำนวนเงินที่ถือว่าทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย
- 7) บันทึกรายการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการโต้แย้งเป็นการชัดเจน ชูเงื่อนไขให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

8) กรณีช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหายมีผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องของหลายคนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องและหรือมีการโยกย้าย ให้ระบุรายละเอียดเวลาที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบและจำนวนความเสียหายที่เกิดในช่วงระยะเวลาดังกล่าว พร้อมแผนภูมิประกอบ

9) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

.....

3. คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

1) ข้อเท็จจริงทั่วไป และรายละเอียดของทรัพย์สินที่หาย

ก. วันเวลาที่เกิดเหตุ

ข. เป็นทรัพย์สินชนิดใด ตั้งหรือเก็บรักษา ณ ที่ใด บริเวณที่ตั้งทรัพย์สินหรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินนั้น มีทรัพย์สินอื่นที่ไม่ได้ถูกลักไปอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามี อะไรบ้าง (อธิบายโดยละเอียดหรือแยกเป็นรายการ)

ค. รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่หายทั้งก่อนและหลังคำนวณค่าเสื่อมราคา

2) อาคารและสถานที่ที่เก็บทรัพย์สิน

✓ ก. ลักษณะของอาคาร ทางเข้า ทางออก ร่องรอยที่คนร้ายเข้าและออก มีรั้วรอบขอบชิดหรือไม่อย่างไร แผนผังบริเวณอาคารหรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่สูญหาย

ข. พฤติการณ์ที่คนร้ายเข้าไปในอาคาร และทำการลักทรัพย์สินอย่างไร (ถ้าไม่มีหลักฐานแน่นอน ก็ควรสันนิษฐาน)

✓ ค. สถานที่เก็บทรัพย์สิน เป็นอะไร เช่น ตู้เหล็ก ตู้ไม้ ฯลฯ และมีลักษณะอย่างไร มีลิ้นชักหรือมีช่องอื่นเก็บรวมอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามี มีอะไรบ้าง ความมั่นคงแข็งแรงของที่เก็บทรัพย์สินนั้น เช่น เป็นตู้เหล็ก มีกุญแจ ฯลฯ และตั้งอยู่ในบริเวณส่วนใดของอาคาร

ง. มีช่องอื่นที่ไม่หายเก็บรวมอยู่ในที่เก็บทรัพย์สินนั้นหรือไม่

จ. กุญแจอาคาร กุญแจสถานที่เก็บทรัพย์สิน เก็บรักษาไว้ที่ใด ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบหรือเก็บรักษาและสูญหายหรือเสียหายไปในขณะเกิดเหตุหรือไม่

3) ระเบียบ คำสั่ง และมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สิน

ก. ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวกับการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินกำหนดไว้อย่างไร

ข. มีการจัดเวรยามหรือไม่ ถ้ามี จัดเวรยามไว้อย่างไร

ค. ใครมีหน้าที่อยู่เวรยามและตรวจเวรในระหว่างทรัพย์สินสูญหาย หรือสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีหน้าที่เวรยามในระหว่างทรัพย์สินสูญหาย ให้ระบุชื่อตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของเวรยามเหล่านั้น

ง. เจ้าหน้าที่เวรยามและผู้ตรวจเวรได้ปฏิบัติอย่างไร หรือละเลยต่อหน้าที่อย่างไร

จ. นอกจากจากเวรยามแล้ว ยังมีมาตรการอื่นที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายของทรัพย์สินด้วยหรือไม่

✓ ฉ. บันทึกการตรวจเวรยามในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ

4) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการใดอันเป็นการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

5) กรณีช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหายมีผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องหลายคนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องและหรือมีการโยกย้าย ให้ระบุรายละเอียด ช่วงเวลาที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบและจำนวนความเสียหายซึ่งเกิดในช่วงระยะเวลาดังกล่าว พร้อมแผนภูมิประกอบ

6) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

4. อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

1) ข้อเท็จจริงทั่วไป

- ก. วัน เวลาที่เกิดเพลิงไหม้
- ✓ ข. ตัวอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ และลักษณะของอาคาร เช่น คอนกรีตเสริมเหล็ก ฯลฯ
- ✓ ค. มูลค่าและรายการทรัพย์สินที่ถูกเพลิงไหม้แยกจากตัวอาคารที่ต้องซ่อมแซม

2) การตรวจสอบสาเหตุ

✓ ก. วัตถุพยานและร่องรอยที่เหลือจากเพลิงไหม้เพื่อนำมาสันนิษฐานว่าเกิดจากสาเหตุใด (ถ้าเป็นเพลิงไหม้จากที่อื่นที่เห็นชัดเจนแล้วลูกถามมาอาจจะไม่ต้องสอบปัญหานี้ก็ได้)

ข. ประจักษ์พยานที่เห็นเหตุการณ์เพลิงไหม้ก่อนจะมีลักษณะรุนแรง (ถ้ามี) ที่จะชี้แจงว่าต้นเพลิงอยู่ตำแหน่งใด

3) มาตรการในการป้องกันเพลิง

- ก. มีการจัดเจ้าหน้าที่เวรรักษาการและดูแลสถานที่หรือไม่ อย่างไร
- ข. ระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดเจ้าหน้าที่รักษาการดังกล่าวใครเป็นผู้วางระเบียบหรือออกคำสั่ง
- ค. ได้มีการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการอย่างไร หรือไม่ ในระหว่างเวลาเกิดเพลิงไหม้

4) บุคคลที่เกี่ยวข้องที่เข้าทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำหรืออยู่อาศัยในอาคารหลังนั้น สอบพฤติการณ์รายละเอียดในการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ หรืออยู่ในอาคารหลังนั้นครั้งสุดท้ายก่อนเพลิงไหม้

5) การร้องทุกข์ และการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และความเห็นของเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน หรือวิทยาการ ตลอดจนความเห็นของพนักงานอัยการ

6) ข้อสันนิษฐานหรือข้อพิสูจน์สาเหตุที่เกิดเพลิงไหม้ อาจเป็นกรณีต่อไปนี้

- ก. ไฟฟ้าลัด มีผู้ใดกระทำโดยประมาทหรือไม่อย่างไร
- ข. เป็นการลอบวางเพลิงหรือไม่ รู้ตัวและจับตัวผู้ต้องหาได้แล้วหรือไม่
- ค. สาเหตุเกิดจากความประมาทของบุคคลหรือไม่ เช่น ทิ้งก้นบุหรี่ในที่ติดไฟง่าย ติดหลอดไฟฟ้าไว้ในที่อับและมีวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย
- ง. เหตุุนอกเหนือการควบคุม เช่น พายุพัดแรง เสวไฟฟ้าโค่นลงมาทำให้สายไฟเกิดลัดวงจร และสายไฟอยู่ใกล้อาคาร ฯลฯ

7) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการไต่สวนเป็นการล่องวง ฎีฎุฎ ให้สัตยาฎุ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

8) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

5. อุบัติเหตุ

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

1) ข้อเท็จจริงทั่วไป

- ก. วันเวลาเกิดเหตุ
- ข. ชื่อ ยี่ห้อ และเลขทะเบียนรถ
- ค. ชื่อผู้ขับ และฐานะตำแหน่ง
- ง. ชื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมดูแลรถตลอดจนอำนาจหน้าที่
- จ. รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่สูญหาย (ก่อนและหลังหักค่าเสื่อมราคา)
- ฉ. มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่

2) การตรวจสอบสาเหตุที่เกิดขึ้น

- ก. ตรวจวัตถุพยาน เช่น คันชีก คันส่ง พวงมาลัย เครื่องยนต์ ฯลฯ
- ข. ร่องรอยล้อและเบรก ขอบภาพถ่ายลึบประกอบ (ถ้ามี)
- ค. รวดูกรณีมีหรือไม่ ถ้ามีจะต้องตอบตามข้อ (1) - (2) ก. - ข. ด้วย
- ง. อัตราวิ่งของรถขณะเกิดเหตุ และก่อนหน้านั้นตลอดจนพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่น
- จ. สภาพของทางหรือพื้นถนน
- ฉ. สาเหตุภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น คนวิ่งตัดหน้า สัตว์วิ่งตัดหน้า ฯลฯ
- ช. ระยะห่างระหว่างรถคันหน้าและรถคันหลัง (ในกรณีเกิดเหตุชนท้าย)
- ซ. พฤติการณ์อื่นๆ

3) สภาพของรถก่อนใช้

- ก. ตรวจสภาพก่อนใช้อย่างไรหรือไม่
- ข. สภาพของรถเป็นอย่างไร เช่น เบรก พวงมาลัย ยาง และประวัติการบำรุงรักษาฯ

4) สภาพความเสียหายของรถหลังเกิดเหตุ

ก. ตรวจสอบสภาพความเสียหายของรถเปรียบเทียบกับอัตราวิ่งของรถว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เช่น ผู้ขับรถให้ถ้อยคำว่าขับด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่สภาพของรถได้รับความเสียหายทั้งคัน หรือได้รับความเสียหายมากเกินกว่าที่ควรจะเป็น ฯลฯ ขอบภาพถ่ายประกอบ (ถ้ามี)

ข. กรณีมีรถคู่กรณี ต้องตรวจสอบสภาพความเสียหายของทั้งสองฝ่าย เช่น รถคันใด
วิ่งด้านซ้าย รถคันใดวิ่งด้านขวา หรือวิ่งตามกันมาในทิศทางเดียวกัน ฯลฯ เกิดการเฉี่ยวชนกันอย่างไร
ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถราชการและรถคู่กรณีสอดคล้องกับค่าให้การของฝ่ายใดมากกว่ากัน
และฝ่ายใดน่าจะเป็นฝ่ายก่อให้เกิดความเสียหายมากกว่ากัน หรือต่างฝ่ายต่างก่อให้เกิดความเสียหาย
ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ฯลฯ

5) สภาพของพื้นถนนหรือทางเป็นอย่างไร เช่น สภาพความกว้างของถนนและไหล่ถนน
และใช้วิ่งรถได้ที่ช่องทาง สภาพผิวดายสีประกอบ (ถ้ามี)

✓ 6) เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วมีการแจ้งความต่อนักงานสอบสวนหรือไม่ ถ้าไม่มีการแจ้งความ
ขอทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด จึงไม่แจ้งความ

7) ถ้ามีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต มีการร้องทุกข์และการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือไม่
พร้อมความเห็นของพนักงานอัยการ (ถ้ามี)

8) ระเบียบข้อบังคับในการใช้รถมีอย่างไร

✓ 9) นำรถไปใช้ในราชการหรือไม่ ถ้าไปใช้ในราชการ ขอหลักฐานแสดงการขอใช้รถที่ได้รับ
อนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

10) ผู้ขับขี่มีใบอนุญาตขับขี่หรือไม่ หรือได้ขับรถมาแล้วนานเท่าใด

11) สภาพแห่งจิตใจหรือสภาพแห่งร่างกายของผู้ขับเป็นอย่างไร เช่น ขับรถแล้วเป็นปกติขับรถ
ในระยะมีเมฆครุฑ เคยเป็นโรคลมบ้าหมูหรือมีประวัติเป็นโรคหัวใจ หรือต้องขับรถติดต่อกันเป็นเวลานาน

12) รายงานผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่

13) บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้เสียหายฟ้องเรียกค่าเสียหายจากทางราชการหรือไม่ ผลคดี
เป็นอย่างไร

14) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิด
ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มี
โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการใดอันเป็นการล่อลวง ทุจริต
ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

15) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

ที่ กค 0406.2/ ว. 75

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม. 10400

30 ตุลาคม 2550

เรื่อง ชักข้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เรียน ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขานุการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี
และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- อ้างถึง 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
2. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.7/ว 56 ลงวันที่ 12 กันยายน 2550 และ ด่วนที่สุด ที่ กค 0406.2/ว 66
ลงวันที่ 25 กันยายน 2550

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 8 วรรคแรก ได้กำหนดว่า เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด
และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
แห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น
คณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้น
ต้องชดใช้ และวรรคสี่ กำหนดว่า ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณา
ของคณะกรรมการไว้ด้วย นั้น

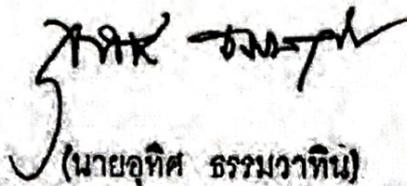
กระทรวงการคลังขอเรียนว่า จากกรณีที่กระทรวงการคลังได้ตรวจสอบสำนวนการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพบว่า เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับหน่วยงานของรัฐและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะ
เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐหลายแห่งก็ได้ดำเนินการเร่งรัดให้มีการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็นเหตุให้ข้อเท็จจริงที่ได้ไม่ครบถ้วน พยานหลักฐานบางอย่างสูญหาย
ทำให้เกิดความยุ่งยากในการสอบสวน และการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดอาจเกิดความคลาดเคลื่อน
ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ได้ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว มิได้กำหนด

กระณ...

ให้เป็นแนวทางในการลอบซื้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามหนังสือที่อ้างถึง 2 แล้ว โดยหน่วยงานของรัฐสามารถค้นหาเอกสารหนังสือเวียนกระทรวงการคลังได้จากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องใช้แนวทางดังกล่าวประกอบการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทิศ ธรรมวาทีน)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร.0 2271 1999

บันทึกการสอบสวน
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ตามคำสั่ง.....(หน่วยงาน).....ที่.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง.....

สถานที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
แขวง.....เขต.....จังหวัด.....โทร.....
สถานที่ทำงาน.....ตั้งอยู่เลขที่.....แขวง.....
เขต.....จังหวัด.....โทร.....
บัตรประจำตัว.....เลขประจำตัวประชาชน.....
ออกให้โดย.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
หมดอายุวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอให้ด้วยคำด้วยความสมัครใจและสัจย์จริงดังนี้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

ก. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้แจ้งให้ทราบว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม รวมทั้งการให้ด้วยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

ข. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ด้วยคำอย่างใด ๆ

ค. ข้าพเจ้าได้อ่านบันทึกการสอบสวนฉบับนี้โดยตลอดแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้องตรงตามที่ให้ด้วยคำไว้ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ให้ด้วยคำ
(.....)

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้พิมพ์/ผู้บันทึก
(.....)

รายงานผลการสอบสวน
คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ตามคำสั่ง.....(หน่วยงาน).....ที่...../.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สถานที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1 ประเภทสำนวน

2 เรื่อง

3 ส่วนราชการ

4 วันเวลาเกิดเหตุ วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....น.

5 สถานที่เกิดเหตุ

6 สำระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ

1) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

1.1 นาย..... (ผู้ก่อเหตุ)

1.2 นาย..... (ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)

2) ความเสียหาย บาท (ตาย.....คน บาดเจ็บ.....คน)

3) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

4) ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการต่อไป/ส่ง ปปร.

5) คำสั่งพนักงานอัยการ สั่งฟ้อง/งดการสอบสวน...

6) คำพิพากษา ให้กรม...นาย.....รับผิดชอบใช้เงินจำนวน.....บาท/ยกฟ้อง

7 ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....
.....
.....
.....

8

ตามผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

1. ข้อเท็จจริง

1.1 ความเป็นมา / ผู้ตรวจสอบ/ร้องเรียน.....

1.2 จากการตรวจสอบพบข้อเท็จจริง (ขั้นตอนที่กระทำผิด) ว่า.....

1.3 ขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง

9

2. ผู้เกี่ยวข้องให้ด้วยคำสรุปได้ดังนี้

2.1 นาย..... ตำแหน่ง..... (ผู้ก่อเหตุ)

ให้ด้วยคำว่า

2.2 นาย..... ตำแหน่ง..... (ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวเรื่อง)

ให้ด้วยคำว่า

2.3 นาย..... ตำแหน่ง..... (พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์)

ให้ด้วยคำว่า

2.4 นาย..... ตำแหน่ง..... (พยานแวดล้อมอื่น

ที่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อภารกิจฯ) ให้ด้วยคำว่า

10

3. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

3.1 เอกสาร ได้แก่.....

3.2 หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่.....

11

4. ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

4.1 กฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 พระราชบัญญัติ..... มาตรา... บัญญัติว่า

4.1.2 ระเบียบ..... ชื่อ... กำหนดว่า

4.1.3 มติ ครม. เมื่อวันที่..... แจ้งตามหนังสือ.....

ที่..... /..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... กำหนดสาระสำคัญโดยสรุปว่า.....

4.1.4 คำสั่งกระทรวง..... ที่..... /..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ.....

4.2 คำพิพากษาศาล..... คดีหมายเลขแดงที่..... /..... ลงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ..... วินิจฉัยโดยสรุปว่า.....

4.3 กรม..... มีหนังสือที่..... /..... ลงวันที่..... เดือน.....

พ.ศ..... ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า.....

4.4 ผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น สรุปได้ว่า.....

4.5 ผลการสอบสวนทางวินัย สรุปได้ว่า.....

4.6 ความเห็นพนักงานสอบสวนวิทยาการผู้เชี่ยวชาญ..... สรุปได้ว่า.....

4.7 นาย..... (ผู้ต้องรับผิด) มีหนังสือยุทธวิธีลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

สรุปได้ว่า.....

12

5. ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

(เหตุผลประกอบการพิจารณา).....

.....
.....
.....
.....

(ความเห็น - มีผู้ต้องรับผิดหรือไม่ จำนวนเท่าใด)

ลงชื่อ..... ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ..... กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ..... กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ..... กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ..... กรรมการ
(.....)

ความเห็นผู้สั่งแต่งตั้ง

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้แต่งตั้ง
(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

คำอธิบาย

1 ระบุประเภทความเสียหาย เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่น ๆ

2 ตั้งชื่อเรื่องให้ตรงกับข้อเท็จจริง และระบุชื่อหน่วยงานที่ได้รับ ความเสียหายด้วย เช่น "เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ"

3 ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐระดับกรม หากมีการเปลี่ยนชื่อใหม่ ให้วงเล็บชื่อเดิมกำกับไว้ด้วย เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เดิม) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ (กรมพลศึกษา เดิม) เทศบาลตำบลคลองหลวง (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลวง เดิม)

4 ระบุวันเดือนปีและเวลาที่เกิดเหตุให้ชัดเจน หากเป็นช่วงเวลาตายตัวไม่แน่นอนให้ระบุ ช่วงเวลาที่ใกล้ที่สุด หรือตามที่หน่วยงานของรัฐวินิจฉัยไว้

-กรณีอุบัติเหตุ ให้ระบุวันด้วย เช่น วันจันทร์ อังคาร พุธฯ

-กรณีทุจริต ให้ระบุช่วงเวลาของการกระทำทุจริต ว่า ตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใด

-กรณีเป็นความเสียหายตามคำพิพากษา ให้ระบุวันที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่จ่ายเงิน ตามคำพิพากษา

5 ระบุชื่อสถานที่เกิดเหตุ หรือชื่อหน่วยงานย่อยที่ได้รับ ความเสียหาย พร้อมทั้งที่ตั้ง (ตำบล อำเภอ จังหวัด)

6 1) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

-ระบุชื่อผู้ก่อเหตุแห่งความเสียหาย เช่น ผู้ทุจริต ผู้ขับรถ (ไม่ว่าจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ก็ตาม) ผู้ลักทรัพย์ ผู้วางเพลิง/ต้นเพลิง ฯลฯ และชื่อผู้เกี่ยวข้องกับเหตุละเมิดโดยตรง

2) ความเสียหาย

-ระบุตามจำนวนที่หน่วยงานของรัฐแจ้งมาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (ความเสียหายตามความเห็นของคณะกรรมการระบุไว้ในความเห็นทำยารายงานผลการสอบสวน)

3) ระบุวันเดือนปีที่แจ้งความ กรณีไม่ได้แจ้งให้ระบุว่าไม่มีการแจ้งความ (เฉพาะเรื่องที่ต้องแจ้งความ)

4) สรุปความเห็นของตำรวจ เช่น รับแจ้งความเป็นหลักฐาน / ดำเนินการต่อไป / ส่ง ปปช./นาอ ก.กระทำโดยประมาณ ผิด พรบ.จราจรทางบกฯ/งดการสอบสวนเนื่องจาก พยานหลักฐานไม่พอพียง-ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด ฯลฯ

5) คำสั่งพนักงานอัยการ เช่น สั่งฟ้องนาย ก. ข้อหา.../งดการสอบสวน ฯลฯ

6) คำพิพากษา ให้ระบุมลคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ยกฟ้อง/ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด

โดยตามหัวข้อ 3) - 6) หากกรณีใดไม่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องก็ไม่ต้องจำเป็นต่อระบุ หรือหากจะพิมพ์หัวข้อไว้แล้วระบุว่า "ไม่มี" หรือ "-" ก็ได้

7) ให้สรุปข้อเท็จจริงซึ่งเป็นสาระสำคัญของสำนวนนี้ เช่น

- "ข้อเท็จจริงได้ความว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2539 - 2540 นายสอน ระเบียบดี ข้าราชการ ตำแหน่งหัวหน้าศูนย์..... ได้ออกหลักฐานใบเสร็จรับเงิน ค่าลงทะเบียนของ.....ประจำภาคที่ 1 ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 3 เล่ม คิดเป็นเงิน 51,060 บาท และภาคที่ 2 ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 3 เล่ม คิดเป็นเงิน 45,375 บาท แล้วไม่นำเงินส่งให้ศูนย์..... เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 96,435 บาท"

8) 1.1 สรุปข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับการสอบสวน เริ่มตั้งแต่ ผู้พบเหตุ เช่น ใครร้องเรียนเรื่องอะไรอย่างไร / สดง. ตรวจสอบพบอะไรที่ไหนอย่างไร/หน่วยตรวจสอบภายในของกรมนั้นตรวจสอบพบอะไร อย่างไร

1.2 คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตรวจสอบข้อกล่าวหาตามข้อ 1.1 แล้ว พบว่า ข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่กล่าวหาหรือไม่ เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

1.3 หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ 1.2 พบว่า มีผู้กระทำผิดจริง ให้อธิบายขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง/หรือระเบียบของทางราชการในเรื่องนั้น ๆ ว่า ผู้เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเช่นไรจึงจะไม่เกิดความเสียหาย (อ้างอิงระเบียบ/คำสั่ง ประกอบได้ แต่ไม่ต้องละเอียดหรือยกทั้งข้อทั้งมาตราเพราะจะไประบุไว้ในข้อมูลเพิ่มเติม 4.1)

โดยในหัวข้อนี้ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดประมวลข้อมูลจากบันทึกการสอบสวน (ส.ล. 1) ข้อมูลและเอกสารหลักฐานทั้งหมดตามแนวทางที่กำหนดไว้ตาม ส.1-5 และเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมอื่น ๆ

9) สรุปถ้อยคำของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาให้บุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีถ้อยคำของผู้ต้องรับผิดชอบทุกคน ยกเว้นกรณีคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เชิญแล้วไม่มาหรือติดต่อไม่ได้หรือมีข้อขัดข้อง แต่ต้องระบุไว้ เช่น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้มีหนังสือลงวันที่ 1 มกราคม 2550 เชิญนาย ก. ผู้บังคับบัญชา ซึ่งปัจจุบันเกษียณอายุไปแล้ว มาให้ถ้อยคำ แต่นาย ก. ไม่มาตามนัดโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง (ตามเอกสารไปรษณีย์ตอบรับ เลขที่.....) ทั้งนี้ เนื่องจากศาลปกครองถือเป็นสาระสำคัญหากไม่ให้อีกศาลผู้ต้องรับผิดชอบ

ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรมโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างได้ เป็นเหตุที่จะยกเลิกเพิกถอนคำสั่งที่เรียกให้บุคคลนั้นรับผิดชอบ

10

ระบุพยานหลักฐานสำคัญ เช่น เอกสารหรือวัตถุ ที่เป็นหลักฐานสำคัญต่อการพิจารณาหรือวินิจฉัย เช่น สำเนาเช็ค.....(มีความผิดปกติดังไร) หนังสืออนุมัติ/อนุญาต....บุคคลใดลงลายมือชื่อ มีจุดผิดสังเกตหรือแสดงความบกพร่องอย่างไร ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ....แสดงให้เห็นว่าฝ่ายใดถูกหรือผิดอย่างไร ฯลฯ

11

ระบุข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐผู้แต่งตั้ง

12

ระบุรายละเอียดโดยชัดเจนว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด มีเหตุผลประกอบการพิจารณาอย่างไร จึงได้ชี้ว่าเกิดความเสียหายและมีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ต้องรับผิดชอบ

ระบุความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ว่า ทางราชการเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด มีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด ฐานความผิดใด
เช่น

กรณีไม่ต้องรับผิดชอบ ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 17.30 น. นายxxx ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ได้ขับรถยนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน xxx กรุงเทพมหานคร ของกรมxxx กลับจากการปฏิบัติราชการที่จังหวัดระยอง นายxxx ได้ขับรถด้วยความเร็วประมาณ 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยบรรทุกของหนักเต็มรถและได้เปลี่ยนช่องทางวิ่งตามหลังรถโดยสารประจำทางขณะลงเป็นเขา นายxxx ควรจะใช้ความระมัดระวัง มากกว่าปกติ โดยเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควรและชะลอรถพร้อมที่จะหยุดได้เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน การที่นายxxx ไม่สามารถหยุดรถได้กับทำให้ชนท้ายรถโดยสารประจำทางอย่างแรงจนชนรถที่จอดอยู่ข้างหน้าต่อ ๆ กันไปอีก 4 คัน และรถคันที่นายxxx ชนได้เสียหายควบคุมเนื่องจากเพลาหักพุ่งไปชนรถโดยสารประจำทางอีกด้วย รวมทั้งสิ้น 6 คัน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รถของราชการและของบุคคลภายนอกรวม 7 คัน ประกอบกับตามบันทึกรายงานประจำวันของสถานีตำรวจทางหลวง นายxxx ได้ให้การรับสารภาพว่า ชนโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหายและมีผู้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ กับได้ให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับเรียบร้อยแล้ว การกระทำของนายxxx จึงเป็นการกระทำโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และนายxxx อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นก็ไม่ได้แต่หาได้เพียงพอไม่ แต่มีได้มีลักษณะของการกระทำโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยยังคงได้คาดเห็นว่าอาจเกิดความเสียหายขึ้นเช่นนั้นอันจะถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีตามข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามมาตรา 5 มาตรา 8 วรรคแรก และมาตรา 10 วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายxxx จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย

ของรยกบต์ราชการหมายเลขทะเบียน xxxxx กรุงเทพมหานคร และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรยกบต์
ของบุคคลภายนอกจากเหตุระเบิดดังกล่าว

กรณีให้รับผิด ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20
เมษายน 2548 เวลาประมาณ 17.30 น. นาย xxxx ตำแหน่งพนักงานขับรถรยกบต์ได้ขับรยกบต์
บรรทุก หมายเลขทะเบียน xxxxx กรุงเทพมหานคร ของกรม xxxxx กลับจากการปฏิบัติราชการที่
จังหวัดระยอง เมื่อเดินทางถึงทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 ถนนกรุงเทพ - พัทยา ระหว่าง
กิโลเมตร ที่ 23 - 24 ช่วงลงเนินเขา รยกบต์โดยสารประจำทางหมายเลขทะเบียน xxxxx
กรุงเทพมหานคร ซึ่งวิ่งอยู่ด้านหน้าทางซ้ายของรยกบต์ราชการได้เปลี่ยนช่องทางมาทางขวาและ
หยุดรยกบต์อย่างกะทันหัน นาย xxxx อ้างว่าได้พยายามเบรกหยุดรถ แต่เบรกแข็งไม่สามารถหยุด
รยกบต์ได้ทัน รยกบต์ของทางราชการจึงเฉี่ยวชนท้ายรยกบต์โดยสารประจำทางดังกล่าวทำให้
รยกบต์โดยสารประจำทางพุ่งไปเฉี่ยวชนท้ายรยกบต์ต่อกันไป ในขณะที่เฉี่ยวชนรยกบต์ของ
ทางราชการได้เสียหลักไปเฉี่ยวชนท้ายรยกบต์ตู้ทำให้รยกบต์ตู้พุ่งไปชนท้ายรยกบต์กระบะ
อีกทอดหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกผู้ที่โดยสารมาับรยกบต์หมายเลขทะเบียน xxxxx
กรุงเทพมหานคร ได้รับบาดเจ็บจำนวน 3 คน รยกบต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย
คิดเป็นเงิน 327,741 บาท และรยกบต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายรวม 6 คัน
เมื่อพิจารณาถึงสภาพความเสียหายทั้งของรยกบต์ราชการและบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความ
เสียหายคิดเป็นเงินค่าซ่อมแซมจำนวนค่อนข้างสูง ประกอบกับตามรายละเอียดการซ่อมแซม
รยกบต์ของทางราชการหลังเกิดเหตุไม่ปรากฏว่ามีรายการซ่อมแซมระบบเบรกแต่อย่างใด
จึงเชื่อได้ว่านาย xxxx ขับรยกบต์มาด้วยความเร็วสูง ซึ่งนาย xxxx ในฐานะมีอาชีพเป็นพนักงาน
ขับรถรยกบต์ควรใช้ความระมัดระวังโดยเว้นระยะห่างจากรยกบต์คันหน้าพอสมควรและพร้อมที่จะ
หยุดรยกบต์ได้ แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอไม่ จึงไม่สามารถหยุดรถได้ทันเมื่อจำเป็น
ต้องหยุด พฤติการณ์ก็ถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย xxxx จึงต้อง
รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและ
ความเป็นธรรมแก่กรณีและผู้ขับรถโดยสารประจำทางก็มีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นาย xxxx
รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 327,741 บาท คิดเป็นเงิน 163,870.50
บาท และหากกรม xxxxx ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้บุคคลภายนอก ก็ให้นาย xxxx รับผิดชอบ
ในอัตราเดียวกัน ตามบัญญัติมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอาจปรับปรุง
หัวข้อการนำเสนอและรายละเอียดประกอบการพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏใน
แต่ละสำนวนการสอบสวน ได้ตามความเหมาะสม

ที่ กค 0406.3/ 336

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม 6 กทม. 10400

19 กันยายน 2549

เรื่อง การส่งสำนวนการตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้กระทรวงการคลัง
ตรวจสอบ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยงาน
ของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0526.6/ว 34086 ลงวันที่ 22 กันยายน 2540
2. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0406.4/ว 245 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึงกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ
การดำเนินการความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นแนวทางปฏิบัติใน
การตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและการส่งสำนวนการตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
โดยกำหนดให้ส่งเป็นสำเนาเอกสารที่เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาถูกต้องพร้อมขอความร่วมมือจัดส่ง
แผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) รายงานผลการสอบสวนสำหรับหน่วยงานที่ทำการบันทึกลงใน
แผ่นบันทึกข้อมูลดังกล่าว นั้น

กรมบัญชีกลางโดยได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังให้เป็นผู้ตรวจสอบสำนวน
การตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วขอเรียนว่า จากการตรวจสอบ
สำนวนการตอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของหน่วยงานต่าง ๆ ปรากฏว่า สำนวนการตอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดส่วนใหญ่มีเอกสารประกอบการพิจารณาเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางเรื่อง
เป็นเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณา บางเรื่องเป็นการส่งเอกสารซ้ำซ้อนหรือเป็นเอกสารภายใน
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสำนวนการตอบละเมิดแต่อย่างใด หรือบางเรื่องมีเอกสารไม่มากแต่ก็จัดส่งไม่ครบถ้วน
ซึ่งเอกสารดังกล่าวก่อให้เกิดภาระด้านค่าใช้จ่ายในการส่งเอกสารแก่หน่วยงานนั้น และกรมบัญชีกลาง
ในฐานะผู้ตรวจสอบสำนวนและเก็บรักษาเอกสาร ประกอบกับปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ ได้นำเทคโนโลยี
สารสนเทศมาใช้ในการทำงาน ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระดังกล่าวและลดการใช้ทรัพยากร
ขณะเดียวกันเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า อีกทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

/ จึงขอยกเลิก...

จึงขอยกเลิกหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0406.4/ว 245 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2548 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งสำนวนสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยขอให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. ตรวจสอบเอกสารประกอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้ครบถ้วน เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หนังสือมอบอำนาจการวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง คำให้การของผู้ต้องรับผิดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้บังคับบัญชาตามสายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ดังนี้

1.1 กรณีทุจริตทางการเงิน เช่น กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ฎีกาเบิกจ่ายเงิน เช็คลงจ่ายเงิน หรือเอกสารอื่นอันแสดงให้เห็นว่ามีการทุจริต เป็นต้น

1.2 กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ เช่น กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง รายงานการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารคำนวณราคากลาง เป็นต้น

1.3 กรณียานพาหนะเกิดอุบัติเหตุ เช่น ผลการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ผลการดำเนินคดี ผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ และภาพถ่ายหรือแผนที่ที่เกิดเหตุ เป็นต้น

1.4 กรณีทรัพย์สินสูญหาย เช่น ภาพถ่ายสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน แผนผังบริเวณอาคารหรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน หลักฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และแผนที่แสดงช่องทางที่คนร้ายเข้ามาโจรกรรม (กรณีทรัพย์สินสูญหายจากการโจรกรรม) เป็นต้น

1.5 กรณีอาคารสถานที่ราชการถูกเพลิงไหม้ เช่น มาตรการในการป้องกันเพลิงไหม้ของหน่วยงาน ระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาสถานที่ราชการ การจัดเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ ผลการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตลอดจนความเห็นของกองพิสูจน์หลักฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

2. Scan เอกสารประกอบการพิจารณา และทำการบันทึกเป็น PDF ไฟล์ (.pdf) โดยหากเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินหรือคำให้การของผู้เกี่ยวข้องหรือต้องรับผิด จะต้อง Scan ส่วนที่ปรากฏลายมือชื่อของผู้เกี่ยวข้องหรือต้องรับผิดด้วย

3. ทำการบันทึกเอกสารที่จัดทำขึ้น เช่น รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ด้วยโปรแกรม Microsoft Word (.doc)

4. ทำการบันทึกข้อมูลตามข้อ 2 และข้อ 3 ลงแผ่น CD-ROM แล้วจัดส่งพร้อมรายงานผลการสอบสวนที่ส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ โดยไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารให้กรมบัญชีกลางอีก ทั้งนี้ หากหน่วยงานใดยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว จะจัดส่งสำนวนการสอบสวนเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นเอกสารไปพลางก่อนก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดถือปฏิบัติตามแนวทางข้างต้น
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักความรับผิดทางแพ่ง

กลุ่มตรวจสอบวินัยชั้นงานละเมิดและแพ่ง 1

โทร. 0 2271 3135

ที่ กท 0528.6/ว 34086

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กท. 10100

22 กันยายน ๒540

เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของเจ้าหน้าที่
เรือน

อ้างถึง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒539

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หัวข้อการทบทวนความรับผิดชอบต่อสังคมของเจ้าหน้าที่

1. วัตถุประสงค์	จำนวน	1	ชุด
2. แบบบันทึกการสอบสวน	จำนวน	1	ชุด
3. แบบหนังสือรับสภาพหนี้	จำนวน	1	ชุด
4. แบบบัญชีรายรับรายจ่าย	จำนวน	1	ชุด
5. แบบบัญชีรายจ่ายรายรับ	จำนวน	1	ชุด

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบต่อสังคมของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ 14 กำหนดว่า กระทรวงการคลัง
อาจกำหนดแนวทางการสอบข้อเท็จจริง การทำบันทึก และการรายงานผล และตามข้อ 25
กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าประทุกัน การวางหลักประกัน
หนังสือมอบอำนาจ และสัญญาค้าประทุกัน เพื่อให้ส่วนราชการถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เป็น
ที่ทราบ นั้น

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินการ
ความรับผิดชอบต่อสังคมของเจ้าหน้าที่ตามเอกสารแนบเลข 1-5 ที่ส่งมาพร้อมนี้ เพื่อให้

/หัวหน้างาน.....

หน่วยงานของรัฐถือเป็นหลักปฏิบัติเป็นการทั่วไปตามมติที่ 14 และ ข้อ 28 แห่งระเบียบ
ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานในส่วนสังกัดถือเป็นหลักปฏิบัติ
ต่อไปด้วย ขอแสดงความนับถือ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมภพ จันทร์)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักการคลัง

ส่วนความร่วมมือทางคลัง

โทร. 2713339

วิธีการสอบสวนความรับผิดชอบและเงื่อนไขโดยสังเขป

1. ชื่อเท็จจริง

- 1.1 วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ
- 1.2 ชื่อ ตำแหน่ง หน้าที่การงานของผู้กระทำ ความเสียหาย
- 1.3 การกระทำ สภาพเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความเสียหาย
- 1.4 จำนวนความเสียหาย โดยให้ระบุประเภทของความเสียหาย

รายการ และมูลค่าทรัพย์สินที่เสียหาย

- 1.5 วัสดุเงินหรือสิ่งมีค่า (ถ้ามี)
- 1.6 ชื่อเท็จจริงอื่นที่เป็นประโยชน์ในการสอบสวน

2. พยานหลักฐาน

2.1 พยานเอกสารและพยานวัตถุ

2.1.1 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการที่เกิดเหตุหรือเหตุการณ์เพื่อหา

2.1.2 หลักฐานการลงมติว่าเป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการได้ เช่น ใบอนุญาตการไว้รถ คำสั่งอนุญาตไว้รถ ใบรับซื้อผู้รับรถ

2.1.3 หลักฐานที่ผู้กระทำหรือละเว้นไม่กระทำ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย

2.1.4 หลักฐานการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สรุปรายงานการสอบสวน ความเห็นและคำพิพากษาของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ

2.1.5 บันทึกของงานการตรวจสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ

2.1.6 ภาพถ่ายหรือฉลวยพิมพ์ของสถานที่เกิดเหตุ อุปกรณ์การเก็บรักษาทรัพย์สิน ก่อนและหลังเกิดเหตุ

2.1.7 ภาพถ่ายแสดงสภาพความเสียหายของทรัพย์สินทางราชการ หรือวัตถุพยานที่สำนึก

2.1.8 วิธีการหรือมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สินของราชการ เช่น การตั้งเวรยาม

2.1.9 หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็น

2.2 พยานบุคคล

2.2.1 บันทึกคำให้การของเจ้าหน้าที่ผู้ที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรือรับผิดชอบหรือควบคุมการกระทำอันชอบนั้น

หัวข้อการสอบสวนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยสังเขป

1. ข้อเท็จจริง

- 1.1 วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ
- 1.2 ชื่อ ตำแหน่ง หน้าที่การงานของผู้กระทำ ความเสียหาย
- 1.3 การกระทำ สภาพเหตุการณ์หรือพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดความเสียหาย
- 1.4 จำนวนความเสียหาย โดยวิธีระบุประเภทของความเสียหาย
- 1.5 ผู้เสียหายหรือผู้เสียหาย (ถ้ามี)
- 1.6 ข้อเท็จจริงอื่นที่เป็นประโยชน์ในการสอบสวน

2. พยานหลักฐาน

2.1 พยานเอกสารและพยานวัตถุ

- 2.1.1 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่เกิดเหตุของความเสียหาย
 - 2.1.2 หลักฐานการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในหน้าที่การดังกล่าวได้ เช่น ใบรองอนุญาตการไว้รถ คำสั่งอนุญาตให้ไว้รถ ระเบียบผู้รับรถ
 - 2.1.3 หลักฐานที่ผู้กระทำหรือละเว้นไม่กระทำเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย
 - 2.1.4 หลักฐานการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สืบรายงานการสอบสวน ความเห็นและคำสั่งของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ
 - 2.1.5 บันทึกการตรวจการตรวจสถานที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่กลางพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ
 - 2.1.6 ภาพถ่ายหรือฉันทนึ่งแสดงสถานที่เกิดเหตุ อุปกรณ์การเก็บรักษาทรัพย์สิน ก่อนและหลังเกิดเหตุ
 - 2.1.7 ภาพถ่ายแสดงสภาพความเสียหายของทรัพย์สินทางราชการ หรือวัตถุพยานที่สำคัญ
 - 2.1.8 วิธีการหรือมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สินของทางราชการ เช่น การอยู่เวรยาม
 - 2.1.9 หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็น
- 2.2 พยานบุคคล
- 2.2.1 บันทึกคำให้การของเจ้าหน้าที่ผู้ที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรือรับผิดชอบหรือควบคุมตรวจทรัพย์สินขณะนั้น

- 2.2.2 บันทึกคำให้การของเจ้าหน้าที่ยุติธรรมซึ่งมีอำนาจ
เกี่ยวข้องกับสายงานบังคับบัญชาทุกตน
- 2.2.3 บันทึกคำให้การของบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณี หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
- 2.2.4 บันทึกคำให้การของผู้นำเหตุการณ์หรือผู้เสียหาย อาชญากร
- 2.2.5 บันทึกคำให้การประจักษ์พยานหรือพยานอื่นที่เห็นเหตุการณ์
ขณะเกิดเหตุ ก่อนหรือหลังเกิดเหตุ
- 2.2.6 พยานอื่นที่จำ เป็นหรือเป็นประโยชน์ในการสอบสวน

3. หลักฐานแวดล้อมอื่น ๆ

- 3.1 ภาพถ่ายหรือฉลอบพิมพ์หรือเอกสารอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจใช้เป็น
หลักฐานสนับสนุนคำให้การหรือข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน
- 3.2 หลักฐานใบวันของแพทย์ เว้นเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็น
- 3.3 บันทึกคำให้การของบุคคลที่น่าเชื่อถืออื่น เช่น คำนิพนธ์ ใบบอกบ้าน ฯลฯ
ที่อาจนำมาใช้ประกอบการพิจารณาความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

บันทึกการสอบสวน

เรื่อง
สอบสวนที่
วันที่ พ.ศ.

ข้าพเจ้า อาศัย
สัญชาติ สภามหา อาศัย
บ้านเลขที่ ตรอก/ซอย ถนน
แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ
จังหวัด ที่อาศัยอยู่กับเรื่องในฐาน
สถานที่ส่งตัวในการติดต่อ
โทรศัพท์ โทรศัพท์

ข้าพเจ้าได้ทราบเรื่อง

ตามคำสั่ง ที่ ลงวันที่
..... พ.ศ.

และข้าพเจ้าขอไว้ด้วยคำกล่าวความผิดจริงดังต่อไปนี้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้ทรมานหรือบีบบังคับทักท้วงใด ๆ ซึ่ง
เป็นการต่อรางวัล หรือให้สิทธิประโยชน์หรือให้ข้าพเจ้ามีข้อกล่าวอ้างใด ๆ และข้าพเจ้า
รับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

(ลงชื่อ) ผู้ให้ถ้อยคำ
(ลงชื่อ) ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ได้ทำถ้อยคำ
ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ) ประธานกรรมการ
(ลงชื่อ) กรรมการ
(ลงชื่อ) กรรมการและเลขานุการ

(เอกสารหมายเลข ๖)
เลขที่...../.....

หนังสือรับสภาพหนี้

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....

อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ขอทำหนังสือรับสภาพหนี้

ไว้แก่.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....

.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

.....จังหวัด.....เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า

ข้าพเจ้าได้ตกลงยินยอมชำระค่าเสียหาย กรณี.....

เป็นเงินรวมทั้งสิ้น.....บาท โดยชำระภายในวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....หรือให้ตัวเสร็จภายในกำหนด.....ปี.....เดือน.....ตามสัญญาผ่อนชำระ

ข้าพเจ้าได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ด้วยดีโดยตลอด และ
จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ทำสัญญา

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

สัญญาเช่าทรัพย์สิน

ทำที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.พ.....
ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ขอทำสัญญาเช่าทรัพย์สินให้.....
.....โดย.....เป็นผู้เช่า
ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้าพเจ้ายินยอมให้เช่า.....
ตามสัญญาเช่าทรัพย์สินเลขที่.....ลงวันที่.....
โดยจะเช่าทรัพย์สินให้.....ปี.....เดือน.....ตามสัญญา
การเช่าทรัพย์สินที่แนบท้ายสัญญา

ข้อ 2. จำนวนเงินที่ข้าพเจ้าต้องรับมีครบตามข้อ 1 ข้าพเจ้าพร้อม.....
เป็นรายเดือน ในอัตราเดือนละ.....บาท (.....)
จนกว่าจะครบจำนวนที่ตกลงรับผิด และวันของว่าจ้างไม่เรียกจ้างเพื่อระงับหรืองดเว้นการ
เช่าทรัพย์สินนี้เป็นอันขาด ทั้งนี้ จะเริ่มเช่าทรัพย์สินตั้งแต่วันที่.....พ.ศ.....เป็นต้นไป

ข้อ 3. ข้าพเจ้ายินยอมให้เจ้าเช่าเป็นผู้จ่ายเงินเดือน.....
ข้าพเจ้า.....ที่จ่ายเป็นรายเดือนได้ทุก ๆ เดือน จนกว่าจะครบ

ข้อ 4. ในกรณีที่ข้าพเจ้าต้องพ้นจากรายการค้าตามเหตุใดก็ตาม ข้าพเจ้า
ยินยอมให้เจ้าเช่าที่หักเงินเบ็ดเตล็ด ค่าเช่า บ้านเช่า เงินค้ำประกัน หรือเงินอื่นใด อันจะมี
ในภายหลังสงวนไว้ได้สิทธิ์

ข้อ 5. หากต้องเสียค่าธรรมเนียมในการส่งเงิน ข้าพเจ้ายินยอมออกค่า
ใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ข้อ 6. หากข้าพเจ้ามีสัญญาเช่าทรัพย์สินจากผู้อื่นก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้ทาง
ราชการดำเนินการยึดตามกฎหมายกับข้าพเจ้าได้ทันที

สัญญานี้ทำขึ้น.....ฉบับ ข้อความตรงกับ ข้าพเจ้าได้ขานข้อความในสัญญา
โดยพร้อมด้วยเห็นว่า เป็นการถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานข้างท้ายนี้ เป็น
หลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้เช่า
(ลงชื่อ).....ผู้รับสัญญา
(ลงชื่อ).....พยาน
(ลงชื่อ).....พยาน

กตม

(1) โฉนดเลขที่..... หน้าสำรวจ.....
 ราชการ..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 อยู่ที่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ราชการ..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 อยู่ที่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ราชการ..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 อยู่ที่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

หลักกรณอื่น ๆ

.....

ข้อ 4. ข้าพเจ้าขอไม่จำหน่าย โฉนด ก่อพื้นดิน หรือการขุดดินใน
 กรณอื่นของข้าพเจ้าตามข้อ 3 หรือขอเวลาการศึกษาค่าประกันฉบับนี้ซึ่งเดิม
 ระบุไว้ข้างต้นอยู่ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก..... (3)

ข้อ 5. ข้าพเจ้าขอไม่เพิกถอนการจำประกันในระหว่างที่.....
 (2) ตั้งแต่วันมีผลของสัญญาเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาฉบับนี้
 ข้าพเจ้าได้ทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาฉบับนี้แล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้
 เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ)..... ผู้จำหน่าย
 (.....)
 ลงชื่อ)..... พยาน
 (.....)
 ลงชื่อ)..... พยาน
 (.....)

ข้าพเจ้า...

ตารางยื่นขอของคชภร

ข้าพเจ้า.....คู่สมรสของ.....
 (1).....ผู้ทำประกันไว้ที่ทราบชื่อความในสัญญาทำประกันแล้ว ยื่นขอค่า.....
 (1).....ค่าสัญญาทำประกันฉบับที่

(ลงชื่อ).....คู่สมรสผู้ยื่นขอ
 (.....)
 (ลงชื่อ).....พยาน
 (.....)
 (ลงชื่อ).....พยาน
 (.....)

- หมายเหตุ
- (1) ชื่อผู้ทำสัญญาทำประกัน
 - (2) ชื่อผู้ทำสัญญาต่อกรมธรรม์
 - (3) ชื่อส่วนราชการซึ่งเป็นนิติบุคคลผู้รับสัญญา